

## ปฏิรูปตำรวจไทยกับความคาดหวังของประชาชน

อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

การปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นได้รับความสนใจจากประชาชนทั้งประเทศนับตั้งแต่การเข้าควบคุมการบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพราะตำรวจนั้นถือเป็นต้นทางของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การสืบสวน สอบสวน จัดทำสถิติคดีอาญา การทะเบียนและทะเบียนประวัติอาชญากร ดำเนินคดีผู้ต้องหา ควบคุมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทั้งในชุมชนและเรือนจำ หน้าที่เหล่านี้สามารถปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงได้โดยอาศัยองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ รวมทั้งองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ควบคุมความประพฤติและพักการลงโทษผู้กระทำความผิด สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายอย่างกว้างขวาง ทั้งกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา ตำรวจเป็นองค์กรแรกที่ทำหน้าที่ป้องกันความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ควบคุมพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยหน้าที่พื้นฐานของตำรวจ คือ การป้องกันอาชญากรรม การปราบปรามอาชญากรรม การจับกุมผู้กระทำความผิด การค้นหาบุคคลและทรัพย์สินที่สูญหาย การพิสูจน์บุคคล การแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลทั่วไป การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การให้บริการประชาชน งานของตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย (กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, 2550, อ้างถึงใน อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า, 2558, น.2) รวมทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีเขตอำนาจทั่วทั้งประเทศ มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และมีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามลำดับ ผู้บังคับบัญชาในสำนักงานตำรวจแห่งชาติประกอบไปด้วย ผู้บัญชาการหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ โดยขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

กระบวนการปฏิรูปตำรวจนั้นได้ดำเนินการผ่านมาทุกรัฐบาล ซึ่งมีผลการศึกษาไว้หลายประเด็น บางประเด็นก็ดำเนินการไปบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ถึงเป้าหมายของการปฏิรูปตามความคาดหวังของประชาชนพอที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งในเรื่องขวัญกำลังใจ ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ และความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของตำรวจเท่าที่ควร สำนักงานตำรวจแห่งชาติและตำรวจยังไม่ปลอดจากการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองที่พยายามจะเสริมบารมีเพื่อสร้างอิทธิพลทางการเมือง การปฏิรูปตำรวจจึงต้องปฏิรูปให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานแบบมืออาชีพที่สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนในฐานะที่ตำรวจเป็นต้นทางของกระบวนการยุติธรรม เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ประกาศใช้แล้วจึงเน้นการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีความคล่องตัว ตำรวจสามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน และปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งต้องมีหลักธรรมาภิบาล

และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของตำรวจอย่างแท้จริง บทความฉบับนี้จึงขอเสนอประเด็นการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้มีการบัญญัติเรื่องการปฏิรูปประเทศไว้ในหมวด 16 โดยมีเป้าหมายการปฏิรูปประเทศดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 257 ดังนี้

“มาตรา 257 การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ
- (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ
- (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”

### แนวทางการปฏิรูปตำรวจตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ตามมาตรา 258 ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ อำนาจ ภารกิจ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 260 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ประกอบไปด้วย ประธาน 1 คน กรรมการโดยตำแหน่ง 5 คน กรรมการฝ่ายตำรวจ 15 คน และกรรมการฝ่ายผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เป็นตำรวจ 15 คน รวมเป็น 36 คน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งกรรมการจากฝ่ายที่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตำรวจและผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายที่ไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจฝ่ายละเท่ากันเพิ่มเติมอีกได้ในสัดส่วนที่เท่ากันในอนาคต และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการและบุคคลซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือเคยเป็น และบุคคลซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจ มีจำนวนฝ่ายละเท่ากันเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

### คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับตำรวจในเรื่อง
  - ก. หน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม
  - ข. การบังคับใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญา และระบบการสอบสวนคดีอาญาให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพ
  - ค. การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมแก่ภารกิจและการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน

เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและมีขวัญกำลังใจในการทำงาน

(2) ประสานกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ตลอดจนคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการปฏิรูปประเทศตามที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(3) นำรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปตำรวจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

(5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการดำเนินการตาม (1) ให้คณะกรรมการจัดให้มีรับฟังความคิดเห็นของผู้เคยดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจ บุคคลในกระบวนการยุติธรรม สื่อมวลชน และประชาชนด้วย โดยมีการจัดทำรายงานการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

#### กรอบและระยะเวลาปฏิรูปตำรวจตามนโยบายของรัฐบาล

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2561 เว้นแต่เรื่องการจัดตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจที่เป็นธรรม ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ. 2560 แต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาดำเนินการเป็นประการอื่นได้ ซึ่งเป็นกรอบที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ประเด็นการปฏิรูปตำรวจยังอยู่ในความคาดหวังของประชาชนว่าการปฏิรูปตำรวจในครั้งนี้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ และสามารถขับเคลื่อนการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปในทิศทางที่ประชาชนคาดหวังได้อย่างไร ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รัฐบาลจึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ได้จัดการประชุมครั้งแรกขึ้นที่กองบัญชาการกองทัพไทย เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560 ภายหลังจากมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ซึ่งที่ประชุมมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและกำหนดกรอบเวลาในการทำงาน คือ ขั้นตอน 2 เดือน 3 เดือน 4 เดือน รวมเวลาทั้งหมด 9 เดือน โดยแบ่งการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

(1) คณะอนุกรรมการด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีพลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นประธาน จะประชุมพิจารณาศึกษาโครงสร้างการบริหารงานบุคคลและการแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจ ซึ่งยังไม่มีผลกับการโยกย้ายในปีนี้ แต่จะบังคับใช้ใน พ.ศ. 2561 โดยจัดทำเป็นกฎหมาย ส่วนจะกำหนดถึงหลักอาวุโสและผลการปฏิบัติงาน เพื่อจะไปดำรงตำแหน่งใด ๆ นั้น คณะอนุกรรมการฯ จะประชุมศึกษาพิจารณาอย่างรอบด้าน

(2) คณะอนุกรรมการด้านการบังคับใช้กฎหมายและระบบการสอบสวนคดีอาญา โดยมีนายธานิศ เกศวพิทักษ์ เป็นประธาน จะประชุมพิจารณาศึกษาอย่างรอบด้านในเรื่องการแยกงานสืบสวนสอบสวนของตำรวจ

(3) คณะอนุกรรมการด้านอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ โดยมีนายมนุชญ์ วัฒนโกเมร เป็นประธาน จะประชุมพิจารณาศึกษาอย่างรอบด้านในเรื่องอำนาจหน้าที่ของตำรวจและภารกิจของตำรวจ

(4) คณะอนุกรรมการด้านรับฟังความคิดเห็น โดยมีพลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์ เป็นประธาน โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนและเปิดรับข้อมูลทุกช่องทาง

(5) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ โดยมีนายศุภชัย ยาวะประภาษ เป็นประธาน โดยจะศึกษารวบรวมข้อเสนอที่ได้ศึกษาไว้แล้วนำมาพิจารณาอย่างรอบด้าน

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ได้กล่าวสรุปว่า คณะกรรมการปฏิรูปจะเข้าไปเป็น คณะอนุกรรมการในแต่ละคณะนั้นให้ใช้ความสมัครใจ ส่วนอนุกรรมการอื่น ๆ และเลขานุการ ของคณะอนุกรรมการนั้น ประธานคณะอนุกรรมการจะพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งต่อไป สำหรับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ (สตช.) จะมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านนั้น ๆ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของแต่ละอนุกรรมการ ส่วนแผนการดำเนินงานได้วางแนวทางการประชุมไว้ในระยะแรกจะประชุม สัปดาห์ละ 2 วัน และได้กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในรอบ 9 เดือน ส่วนเรื่อง เร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นคือการแต่งตั้งโยกย้ายและระบบงานสอบสวน โดยในระยะ 2 เดือนแรกคง จะเห็นเป็นรูปร่างขึ้นจะนำเรื่องที่มีการศึกษาไว้แล้วเกี่ยวกับการปฏิรูปตำรวจนำมาศึกษาพิจารณา ส่วนในช่วง 3 เดือนถัดไปจะปรับแก้กฎหมาย และเสนอเป็นกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ก่อนจะเข้าสู่ระยะที่ 4 เป็นการรับ ฟังความคิดเห็น และคาดว่าในช่วง 5 เดือนแรกทุกอย่างต้องเสร็จสมบูรณ์ และให้ความเชื่อมั่นว่าจะใช้เวลา 9 เดือน สามารถดำเนินการเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างตำรวจให้แล้วเสร็จตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี (“บุญสร้าง” เชื้อปฏิรูปโครงสร้างตร.เสร็จ 9 เดือน เร่งจัดระบบโยกย้าย-สอบสวน” 2560)

### ความคิดเห็นของนักวิชาการ นักการเมือง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นักวิชาการและอดีตนักการเมือง และบุคคลในแวดวงกระบวนการยุติธรรมต่างให้ความสนใจ ในประเด็นการปฏิรูปตำรวจโดยได้แสดงความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็นในการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดเห็นและมุมมองหรือความต้องการของประชาชนในการปฏิรูปตำรวจ ตามแนวนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ เรื่องโครงสร้างองค์กรที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจะมีสังกัดหน่วยงานใด เรื่องการกระจาย อำนาจที่ไม่ควรให้อำนาจรวมศูนย์อยู่ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติทีเดียว และเรื่องกระบวนการยุติธรรม อำนาจการสอบสวนที่ควรจะมีอย่างเดิมหรือแยกออกจากกัน รวมถึงการทำงานให้เชื่อมโยงระหว่างสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการ และเรื่องการบริหารงานบุคคล การคัดเลือกบุคคล เข้ามารับราชการตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจมีหลักสูตรที่มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่ เรื่องการแต่งตั้ง โยกย้าย จะยังคงใช้ระบบอาวุโสทั้งหมดหรือผสมกับระบบคุณงามความดี ซึ่งจะต้องพิจารณาศึกษาและจัดการ

ปฏิรูปให้เสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. 2560 ส่วนนโยบายการทำงานแบ่งเป็นกรอบระยะเวลา คือ ช่วง 2 เดือนแรกให้นำผลงานวิจัยที่เคยมีการศึกษาไว้เกี่ยวกับการปฏิรูปตำรวจนำมาศึกษาพิจารณา ต่อจากนั้นช่วง 3 เดือนเป็นขั้นตอนการกำหนดกฎหมาย และช่วง 4 เดือนหลังจะเป็นการเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระบวนการทำงานทั้งหมดจะครบตามกรอบระยะเวลา 9 เดือน ซึ่งนายกรัฐมนตรียืนยันว่ารัฐบาลไม่แทรกแซงการทำงาน แต่ฝากความหวังไว้กับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) โดยสามารถนำเรื่องสำคัญมาแก้ไขก่อนและหากจำเป็นต้องใช้มาตรา 44 ในการแก้ไขปัญหา นายกรัฐมนตรีก็ยินดีที่จะนำมาพิจารณา สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการชุดนี้ถูกวิจารณ์ว่ามีสัดส่วนของตำรวจจำนวนมาก ซึ่งสัดส่วนของคณะกรรมการถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้ตำรวจมีจำนวนเท่ากับพลเรือน และประธานไม่ได้เป็นตำรวจ (“นายกฯ ยืนยันไม่แทรกแซงปฏิรูปตำรวจ ให้สูตรการทำงาน 2-3-4 ตั้งเลขาและโฆษก” 2560)

พลตำรวจตรี ทรงพล วัธนะชัย รองโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กล่าวว่า พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) ได้ตั้งคณะทำงานด้านการปฏิรูปตำรวจโดยมอบหมายให้ พลตำรวจเอก รุ่งโรจน์ แสงคร้าม รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหัวหน้าคณะทำงานโดยมีข้อสรุปประกอบด้วย เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ค่าตอบแทนสวัสดิการ การปรับปรุงการบริหารงานบุคคล เส้นทางการเจริญเติบโตในเส้นทางการรับราชการ การปฏิรูปงานสอบสวน การบังคับใช้กฎหมาย การนำเทคโนโลยีมาพัฒนาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งได้สรุปผลเสนอคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจไปแล้ว ส่วนหนึ่ง ข้อมูลเหล่านั้นน่าจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจ นำไปประกอบการพิจารณา ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และต้องเชื่อมั่นในคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจ เพราะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการตำรวจ ซึ่งระยะเวลาที่เหลือจะดำเนินการทันตามกรอบเวลาและออกมาอย่างดีที่สุด (“ผบ.ตร.โต้ เข้ขวางคลอง ทหารปฏิรูปตร.” 2560)

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่า การปฏิรูปตำรวจของรัฐบาลควรเน้นหนักในเรื่องการกระจายอำนาจ และการแยกระบบงานสอบสวนให้เป็นอิสระ ส่วนโครงสร้างของคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจ ซึ่งมีพลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน เป็นผู้มีประสบการณ์ และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญซึ่งบัญญัติไว้ไม่ให้ตำรวจเป็นประธาน แต่ในคณะกรรมการชุดนี้มีสัดส่วนของตำรวจมาก ซึ่งตำรวจน่าจะอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลและถ่ายทอดประสบการณ์มากกว่า ดังนั้น ต้องติดตามทิศทางการทำงานของคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจชุดนี้ต่อไป และควรนำข้อเสนอการปฏิรูปตำรวจสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ศึกษาไว้มาประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการปฏิรูปตำรวจด้วย (“มาร์ค” ตัดใจปฏิรูปตร. กรรมการ “สีกาก็” เยอะ!” 2560)

นายถาวร เสนเนียม อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์และแกนนำคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการปฏิรูปตำรวจชุดนี้ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร และข้าราชการประจำมีสัดส่วนมาก จึงไม่ได้คาดหวังกับการปฏิรูปครั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากประวัติ ภูมิหลัง และผลงานการทำงานแล้วพอจะบ่งชี้ได้ว่าการปฏิรูปตำรวจครั้งนี้ไม่ได้ทำเพื่อประชาชน แต่ให้ความสำคัญในสิทธิประโยชน์ของตำรวจมาก ไม่ได้มุ่งเน้นในการตรวจสอบ ลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม และตัวแทนภาคประชาชน

นายสังคีต พิริยะรังสรรค์ ได้กล่าวว่า รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตำรวจขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดถือเป็นสัญญาณว่าจะมีการปฏิรูปได้จริง การปฏิรูปตำรวจควรจะเน้นไปในเรื่องการกระจายอำนาจและควรปรับให้องค์กรตำรวจเปลี่ยนสถานะไปเป็นตำรวจจังหวัด ซึ่งควรแยกงานสอบสวนออกจากตำรวจ หรือให้แต่ละหน่วยงานมีตำรวจเป็นของตนเองโดยไม่ต้องขึ้นกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น ตำรวจรัฐสภา เป็นต้น

พันตำรวจโท กฤษณพงษ์ พุทธระกุล ประธานกรรมการสถาบันอาชีวศึกษาและการบริหารงาน ยุติธรรม ได้กล่าวว่า การปฏิรูปตำรวจนั้นเห็นด้วยกับการกระจายอำนาจของตำรวจลงไปในระดับจังหวัด และประชาชนสามารถสะท้อนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ ซึ่งรัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวนของตำรวจให้มากขึ้น

พันตำรวจเอก วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร ที่ปรึกษาสหพันธ์พนักงานสอบสวนแห่งชาติ ได้กล่าวว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าต้องมีการปฏิรูปตำรวจ ควรถ่ายโอนภารกิจของตำรวจที่ปฏิบัติงานลักษณะเดียวกับหน่วยงานของพลเรือนออกไป เพราะตำรวจบางหน่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ของฝ่ายพลเรือนอยู่ เช่น ตำรวจป่าไม้ ตำรวจท่องเที่ยว ให้หน่วยงานเหล่านั้นรับไปดำเนินการ และการจัดการองค์กรของตำรวจเป็นแบบทหารในการจัดชั้นยศทำให้เกิดปัญหาพอสมควร (“ซงผ่าตัดใหญ่ ปฏิรูปตำรวจ! อุปถัมภ์ 16 ชั้น.” 2560)

#### ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

การปฏิรูปตำรวจได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างมาก ซึ่งกรุงเทพโพลและนิด้าโพลได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่อง “การปฏิรูปตำรวจกับ 3 โจทย์ใหญ่ที่ต้องหาคำตอบ” โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,084 คน ระหว่างวันที่ 13-14 กรกฎาคม 2560 และนิด้าโพลได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “การปฏิรูปตำรวจไทย” โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,250 คน ระหว่างวันที่ 13-14 กรกฎาคม 2560 ซึ่งประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและสะท้อนความคิดเห็นต่อการปฏิรูปตำรวจและความคาดหวังของประชาชน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ซึ่งผลสำรวจความคิดเห็นปรากฏตามตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

เปรียบเทียบผลสำรวจการปฏิรูปตำรวจของกรุงเทพโพลและนิด้าโพล

ประเด็น	ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ร้อยละ	
	กรุงเทพโพล	นิด้าโพล
1. การคาดหวังกับการปฏิรูปและโครงสร้างองค์กร	<p>● เรื่องที่คาดหวังจากการปฏิรูปตำรวจในครั้งนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การทำงานของตำรวจเป็นธรรมกับประชาชน (ไม่รีดไถ/ไม่รับส่วย/ไม่ตั้งด่านลอย/ไม่เพิกเฉย ฯลฯ) (87.5)</li> <li>- การสอบเข้ารับราชการตำรวจอย่างโปร่งใส (41.8)</li> <li>- การโยกย้ายตำแหน่งที่เป็นธรรม (35.8)</li> <li>- มีการปรับโครงสร้างการทำงานของตำรวจ (32.9)</li> </ul> <p>● สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสังกัด/ขึ้นตรงกับหน่วยงานใด</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี (เหมือนในปัจจุบัน) (26.5)</li> <li>- กลับไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย (24.4)</li> <li>- ย้ายไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม (22.6)</li> <li>- ตั้งเป็นกระทรวงใหม่ (15.4)</li> <li>- ขึ้นตรงกับผู้ว่าราชการจังหวัด (9.9)</li> <li>- อื่น ๆ อาทิ องค์การอิสระ เป็นต้น (1.2)</li> </ul>	<p>● ท่านคิดว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสังกัดหน่วยงานใด หรือมีสถานะรูปแบบใดจึงเหมาะสมมากที่สุด ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการสังกัดหน่วยงานหรือรูปแบบ สถานะที่เหมาะสมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติมากที่สุด</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ให้คงเดิม (ไม่สังกัดกระทรวงใด ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี แต่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี) (30.32)</li> <li>- ย้ายไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม (24.48)</li> <li>- ย้ายกลับไปกระทรวงมหาดไทย (18.72)</li> <li>- ให้ไปสังกัดขึ้นตรงกับผู้ว่าราชการจังหวัด (ส่วนภูมิภาค) (9.92)</li> <li>- ให้จัดตั้งเป็นกระทรวงใหม่ (6.40)</li> <li>- อื่น ๆ ได้แก่ ควรย้ายไปสังกัดกระทรวงกลาโหมหรือส่วนใดก็ได้ แต่ต้องให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และต้องอยู่ในองค์กรที่สามารถตรวจสอบได้ (0.56)</li> <li>- ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ (9.60)</li> </ul>
2. ด้านกระบวนการยุติธรรม	<p>● ประเด็นด้านกระบวนการยุติธรรม : “อำนาจการสอบสวน” ในคดีต่าง ๆ ควรคงไว้เป็นหน้าที่ของตำรวจหรือควรแยกให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เหมือนในต่างประเทศ เช่น FBI, CSI</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ควรแยกให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่นเหมือนในต่างประเทศ เช่น FBI, CSI (59.0)</li> <li>- ควรคงไว้เป็นหน้าที่ของตำรวจเหมือนเดิม (28.3)</li> <li>- ไม่แน่ใจ (12.7)</li> </ul>	<p>● ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการแยกอำนาจการสอบสวนของตำรวจออกมา ให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบแทน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่เห็นด้วย ควรให้อำนาจในการสอบสวนไว้กับตำรวจเช่นเดิม เพราะถือเป็นหน้าที่ของตำรวจโดยตรง ซึ่งตำรวจมีความรู้ มีประสบการณ์ มีความชำนาญในงานสอบสวน และทำหน้าที่ได้ดีอยู่แล้ว อีกทั้งตำรวจมีความใกล้ชิดกับประชาชนอยู่แล้ว การสะสางคดีต่าง ๆ จะได้มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน หากให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบอาจเป็นการก้าวก่ายใน</li> </ul>

ประเด็น	ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ร้อยละ	
	กรุงเทพฯ โพล	นิต้าโพล
		<p>หน้าที่และเกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นควรให้อำนาจการสอบสวนไว้ที่ตำรวจเช่นเดิม (50.48)</p> <p>- เห็นด้วยกับการแยกอำนาจในการสอบสวนของตำรวจออกมา เพราะการปราบปราม การจับกุม และงานสอบสวนควรแยกออกจากกัน ในปัจจุบันงานสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจมากเกินไป เป็นการช่วยลดภาระงานของตำรวจให้น้อยลง ควรมีการแบ่งงานกระจายหรือถ่วงดุลอำนาจ เป็นการป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่มิชอบ หรือการแทรกแซงของอำนาจมืด เป็นการสร้างคุณธรรม เกิดความโปร่งใส ซึ่งหน่วยงานอื่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในงานสอบสวนด้วย ทำให้การสอบสวนมีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น (44.24)</p> <p>- อื่น ๆ ได้แก่ อยากให้ตรวจสอบทุกฝ่าย ให้ทำร่วมกันระหว่างตำรวจกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มารับผิดชอบ ขึ้นอยู่กับประเภทความยากง่ายของคดี และยังคงให้อำนาจกับตำรวจแต่ควรให้หน่วยงานอื่นได้มีส่วนร่วมด้วย (0.64)</p> <p>- ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ (4.64)</p>
3. ด้านการบริหารบุคลากร	<p>● ประเด็นด้านการบริหารบุคลากร : การแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจควรพิจารณาจากอะไรมากที่สุด</p> <p>- ระดับอาวุโสร่วมกับผลงาน (59.1)</p> <p>- ผลงานและความคิดความชอบ (39.0)</p> <p>- ระดับอาวุโส (1.9)</p>	<p>● ท่านคิดว่าระบบการคัดเลือกบุคลากรเข้ามารับราชการตำรวจในปัจจุบันหลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณาเป็นอันดับแรกคือสิ่งใด</p> <p>- การจบจากสถาบันที่ผลิตบุคลากรตำรวจโดยตรง เช่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (31.20)</p> <p>- คุณธรรม จริยธรรม (30.72)</p> <p>- คะแนนสอบ รวมไปถึงทักษะและความสามารถ (19.76)</p> <p>- ประสบการณ์ในการทำงาน (6.96)</p> <p>- การจบจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ (4.56)</p>



ประเด็น	ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ร้อยละ	
	กรุงเทพฯ	นิต้าโพล
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประวัติส่วนบุคคล (3.28)</li> <li>- อื่น ๆ ได้แก่ ต้องรักในอาชีพตำรวจ มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ และความชำนาญเฉพาะด้าน และควรจบหรือมีความรู้ทางด้านกฎหมาย (0.70)</li> <li>- ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ (10.40)</li> </ul>
4. การปฏิรูปจะเป็นรูปธรรม	<ul style="list-style-type: none"> <li>● การปฏิรูปตำรวจจะเห็นผลเป็นรูปธรรมได้ตามสูตร 2-3-4 หรือ 9 เดือนตามที่นายกรัฐมนตรีวางกรอบไว้หรือไม่</li> <li>- คิดว่าได้ (42.3)</li> <li>- คิดว่าไม่ได้ (37.7)</li> <li>- ไม่แน่ใจ (20.0)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการนำ มาตรา 44 มาช่วยในการปฏิรูปตำรวจ</li> <li>- เห็นด้วย เพราะเป็นการช่วยให้การปฏิรูปตำรวจ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีระบบมีระเบียบ และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น จะได้ไม่มีความยืดหยุ่นในการทำงาน ลดการทุจริตและปัญหาคอร์รัปชันได้ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตำรวจบางคน ซึ่งการแก้ไขหรือดำเนินการบางอย่างต่างมีข้อจำกัด ดังนั้นการใช้ ม.44 น่าจะส่งผลดีต่อการปฏิรูปตำรวจ (61.76)</li> <li>- ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการแทรกแซงอำนาจเกินขอบเขตและใช้ ม.44 พร่ำเพรื่อจนเกินไป ดูเป็นการกดดัน บังคับ กึ่งเผด็จการกับตำรวจมากเกินไป ควรปล่อยให้ เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอน ซึ่งโครงสร้างและระบบบริหารงานของตำรวจมีกฎหมายข้อระเบียบบังคับไว้ควบคุมการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว เป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุและไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปตำรวจ (27.84)</li> <li>- ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ (10.40)</li> </ul>

## บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

การปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ถือเป็นงานหนักของรัฐบาล เพราะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้าราชการตำรวจจำนวนมากซึ่งกระจายอยู่ตามโรงพักต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นหน่วยงานใหญ่ มีขอบเขตการทำงานกว้างขวาง และสายการบังคับบัญชาจากบนลงล่างยาวมาก รวมทั้งมีภารกิจที่เกี่ยวข้องในเนื้องานที่คาบเกี่ยวกับหลายหน่วยงานในกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน การปฏิรูปด้านต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงส่งผลกระทบต่อหน่วยงานภายใน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ หากพิจารณาในด้านโครงสร้างการที่จะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสังกัดหน่วยงานใดจะให้ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรีเหมือนเดิมหรือจะนำไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และการย้อนกลับไปขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยเหมือนในอดีตก่อนจะปรับมาเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติเช่นปัจจุบัน ซึ่งจะต้องศึกษาพิจารณา โดยรับฟังความคิดเห็นและลงลึกในรายละเอียดอย่างรอบด้าน ประเด็นต่อมาเรื่องกระบวนการยุติธรรม อำนาจการสอบสวนในคดีต่าง ๆ จะคงไว้ให้เป็นหน้าที่ของตำรวจเหมือนเดิมหรือควรแยกงานสืบสวนสอบสวนของตำรวจออกไปเป็นหน่วยงานอิสระ เหมือนในต่างประเทศ เช่น ตำรวจเอฟบีไอ (FBI) หรือจะยังคงอำนาจการสืบสวน สอบสวนไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจไว้แบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลงซึ่งถือเป็นงานที่ทำหยาบต่อคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ซึ่งจะต้องพิจารณาศึกษาอย่างรอบด้าน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีปัญหาด้านบริหารงานบุคคลเรื่องการแต่งตั้งโยกย้ายมาโดยตลอด ควรพิจารณาแบบระบบอาวุโสร่วมกับผลงานหรือควรพิจารณาจากผลงานความดีความชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเพียงอย่างเดียว การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นตำรวจควรคัดเลือกจากบุคคลที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจโดยตรงหรือคัดเลือกบุคคลที่จบจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย บุคคลที่เข้ารับราชการตำรวจต้องมีคุณธรรม จริยธรรมสูงกว่าบุคคลทั่วไปเพื่อให้ตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน ด้านงบประมาณในการบริหารงานก็มีอุปสรรค โดยเฉพาะการดำรงชีพของตำรวจชั้นผู้น้อยที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่โรงพักต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในการออกตรวจพื้นที่หรือติดตามจับกุมคนร้ายก็ยากลำบากไม่มีงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานที่เพียงพอ ทั้งหมดนี้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ และการทุจริตคอร์รัปชันหรือการรับส่วย และการรับสินบนของตำรวจทำให้ไม่เป็นที่ไว้วางใจจากประชาชน และการใช้อำนาจไม่เป็นธรรมของตำรวจบางคน การซื้อขายตำแหน่งของตำรวจบางคนเพื่อจะได้โยกย้ายไปปฏิบัติงานในโรงพักดี ๆ หรือระดับเกรดเอที่มีแหล่งการค้าหรือสถานบันเทิงตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก การแทรกแซงจากอำนาจของฝ่ายการเมืองที่ทำให้การแต่งตั้งโยกย้ายเกิดความไม่เป็นธรรมต่อตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพตำรวจ แต่ไม่มีเส้นสายทำให้ไม่มีความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ จนกระทั่งทำให้ตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติตามหน้าที่ที่ไม่มีฝ่ายการเมืองสนับสนุนจึงขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพียงคนเดียว ไม่มีการกระจายอำนาจไปยังผู้บังคับบัญชาในระดับภาค หรือระดับจังหวัด สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจึงกระทบต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การปฏิรูปครั้งนี้ถือเป็นสิ่งที่ทำลายต่อความรู้สึกของประชาชนว่าจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว และตั้งอยู่บนความคาดหวังของประชาชน เพราะรัฐบาลชุดปัจจุบันมีเครื่องมืออันทรงพลัง และมีอำนาจการบริหารงานเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในการบริหารงาน และการกำหนดกรอบในการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ไว้ในรัฐธรรมนูญรวมทั้งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาทำหน้าที่ปฏิรูปก็เต็มไปด้วยกรรมการฝ่ายผู้ทรงคุณวุฒิจากพลเรือนและกรรมการฝ่ายตำรวจซึ่งเป็นอดีตข้าราชการตำรวจกรรมการฝ่ายตำรวจที่ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) การปฏิรูปตำรวจครั้งนี้จึงเป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังกับการปฏิรูปไว้สูงมาก

## บรรณานุกรม

- “การปฏิรูปตำรวจกับ 3 โจทย์ใหญ่ที่ต้องหาคำตอบ” (15 กรกฎาคม 2560). กรุงเทพฯโพล.  
สืบค้น 19 กรกฎาคม 2560 จาก <http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll835.php?pollID=723&Topic>
- “การปฏิรูปตำรวจไทย” (16 กรกฎาคม 2560). นิด้าโพล. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2560  
จาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=544>
- “ขงฆ่าตัดใหญ่ ปฏิรูปตำรวจ! อุปลั้มภ 16 ชั้น.” (16 กรกฎาคม 2560). ไทยโพสต์. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2560  
จาก <https://thaipost.net/?q=node/32614>
- “นายกฯ ยันไม่แทรกแซงปฏิรูปตำรวจ ให้สูตรการทำงาน 2-3-4 ตั้งเลขาและโฆษกคณะกรรมการ.”  
(7 กรกฎาคม 2560). ศูนย์ข่าวแอสซีฟิค. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.js100.com/en/site/news/view/42678>
- “บุญสร้าง” เชื้อปฏิรูปโครงสร้างตร.เสร็จ 9 เดือน เร่งจัดระบบโยกย้าย-สอบสวน. (12 กรกฎาคม 2560).  
ASTV ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9600000070936>
- “ผบ.ตร.โต้ เข้ขวางคลอง ทหารปฏิรูปตร.” (6 กรกฎาคม 2560). ไทยรัฐฉบับพิมพ์. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2560  
จาก <https://www.thairath.co.th/content/996243>
- “พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547” (14 กุมภาพันธ์ 2547). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 121 ตอนที่ 18 ก, น. 2.
- “มาร์ค”ติดใจปฏิรูปตร. กรรมการ “สีกาก็” เยอะ!. (7 กรกฎาคม 2560). SpringNews.  
สืบค้น 9 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.springnews.co.th/th/2017/07/65362/?sp>
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 77-79.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2560). ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ  
ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ). สืบค้น 1 สิงหาคม 2560 จาก [https://cabinet.soc.go.th/doc\\_image/2560/993249269.pdf](https://cabinet.soc.go.th/doc_image/2560/993249269.pdf)
- อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า. (2558). น. 2. การปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ : องค์ประกอบ  
ของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)  
สืบค้น 10 กรกฎาคม 2560 จาก [http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament\\_parcy/ewt\\_dl\\_link.php?nid=28183](http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=28183)